

ВАТАНИМ

Мен дунёни нима қилдим,
Ўзинг ёруғ жаҳоним,
Ўзим ҳоқон,
Ўзим султон,
Сен тахти Сулаймоним.
Ёлғизим,
Яғонам дейми,
Топинган қошонам дейми,
Ўзинг менинг улуғлардан
Улугимсан, Ватаним...

Шодон куним гул отган сен,
Чечак отган изимга,
Нолон куним юпатган сен,
Юзинг босиб юзимга.
Синглим дейми,
Онам дейми,
Ҳамдарду ҳамхонам дейми,
Офтобдан ҳам ўзинг меҳри
Илиғимсан, Ватаним.

Сен Машрабсан,
Халқда тумор,
Балхда дорга осилган,
Навоийсан, шоҳ ёнида
Фақирни дуо қилган.
Яссавийсан, меники деб,
Қуринган даъво қилган,
Минг бир ёғи очилмаган
Қуриғимсан, Ватаним.
Сен Хужандсан,
Чингизларга
Дарбозасин очмаган,

Темур Малик орқасидан
Сирдарёга сакраган.
Муқаннасан, қорачиғи
Оловларга сачраган,
Широқларни кўрган чўпон-
Чўлигимсан, Ватаним.

Ким Қашқарни қилди макон,
Ким Энасой томонда,
Жалолиддин — Курдистонда,
Бобуринг — Ҳиндистонда.
Бу қандай юз қаролиғ, деб
Ётарлар зимистонда,
Тарқаб кетган тўқсон олти
Уруғимсан, Ватаним...

Ўғлим, десанг осмонларга
Ғирот бўлиб учгайман,
Чамбил юртда Алпомишга
Навқар бўлиб тушгайман,
Падарқушдан пана қилиб
Улуғбегинг қучгайман,
Ғичир-ғичир — тишимдаги
Сўлигимсан, Ватаним...

Ўтган кунинг — ўтган кундир,
Ўз бошингга етган кун,
Қодирийни берган замин
Қодирийни сотган кун.
Қўлин боғлаб,
Дилин доғлаб,
Етаклашиб кетган кун,
Воҳ болам! — деб айтолмаган
Дудуғимсан, Ватаним.

Ёнингда қон йиғлаган бир
Шоирингга қараб қўй,
Гар Қўқонга йўлинг тушса,
Детдомларни сўраб қўй.
Ҳеч бўлмаса Усмон хокин
Келтирмоққа яраб қўй,
Олисларда қуриб қолган
Қудуғимсан, Ватаним...

Сен шохлари осмонларга
Тегиб турган чинорим,
Ота десам,
Ўғлим деб,
Бош эгиб турган чинорим.
Қўйнимдаги ифтихорим,
Бўйнимдаги туморим,
Ўзинг менинг улуғлардан
Улуғимсан, Ватаним!

ИНШААЛЛОҲ

Ўзбекистон, бўйи-бастинг кўрсат энди,
Паҳлавоним, етди сенга навбат энди,
Олам узра ҳилпирасин абад энди —
Соҳибқирон Темур туғи — яшил байроқ,
Иншааллоҳ!

Эрк дегани ўзи келиб эшик қоқмас,
Жон чекмасанг осмонлардан омад ёғмас.
Қаторингда ботирларинг бўлсин оғмас,
Гуркирасин Алпомишлар ўтган тупроқ,
Иншааллоҳ!

Қадим Олтин бешик авлоди масканисан,
Алишерлар, Улуғбеклар ватанисан.
Яшнагани — ўз аслига қайтганисан,
Турон юртда ёнсин қайта сўнган чирок,
Иншааллоҳ!

Алла айтсанг айвонингда ухлар қуёш,
Сенга мудом иймон йўлдош, ислом йўлдош.
Бор бўлсин шу қирқ ўрим соч, ўсмали қош,
Оқ яктагу беқасам тўн, шоҳи белбоғ,
Иншааллоҳ!

Тотув юртда янтоқ ўзин тоғ айлағай,
Бир-бирини қўллаган эл кам бўлмағай.
Болалари Туркистонни боғ айлағай,
Абад яшар, хазон билмас энди бу боғ,
Иншааллоҳ!

ТАВАЛЛО

Ўтганга бер, худойим,
Кетганга бер, худойим.
Озодликни қадрига
Етганга бер, худойим.

Хурлик қандай тансиқ сўз,
Қуллик қалбга санчиқ сўз.
Хурриятни бошида
Тутганга бер, худойим.

Авайлаб ҳар япроғин,
Кўзга сурсин тупроғин.
Эркини берсанг — эрк деб қон
Ютганга бер, худойим.

Хоҳ зиёли, хоҳ косиб,
Бўлсин унга муносиб.
Ватан берсанг, орзиқиб
Кутганга бер, худойим!..

Ризқни билган зотга бер,
Шукур қилган зотга бер.
Юртни ҳар кун зиёрат
Этганга бер, худойим.

ИСТАК

Кўз ёшлари дарё бўлди бу дунё,
Тутаб-тутаб адо бўлди бу дунё.
Тинч кунларни соғинди бир одам-да,
Урушлардан зада бўлди бу дунё

Юзинг яшнаб ой тўлгандек тўл энди,
Янги аср — шодлик асри бўл энди!..

Боқ, майсадек бағринг тўла гўдақдир,
Ҳар уйда бир бешик билан йўрғақдир.
Дуру гавҳар сўрармиди гўдақлар,
Уларга тинч парча осмон керақдир.

Янги аср, гамга берма йўл энди,
Болалик — ободлик асри бўл энди...

Ҳар гўшанинг ўз гиёҳи, лоласи,
Ҳар кимсанинг ўз қуши, ўз даласи.
Қўй ҳолига, яйрасин бу дунёда,
Бир бор яшар ахир, одам боласи.

Асрларнинг нурли асри бўл энди,
Янги аср — ҳурлик асри бўл энди!..

Чирой очсин дардқаш менинг элим ҳам,
Соддадил, заҳматқаш менинг элим ҳам.
Элат эмас, миллат бўлсин бирлашиб,
Дунёда меҳнатқаш менинг элим ҳам.

Янги аср, кел менга бер қўл энди,
Бирдамлигу бирлик асри бўл энди!

БИР КУНИ

Бир куни
Бир алвон
Замон келади,
Замин узра
Омон-омон бўлади.
Ўн йилми,
Юз йилми ўтиб орадан,
Урушлар,
Низолар кетиб орадан,
Тўплар
Адирларда буғдой ўради,
Танклар
Далаларда пахта теради.
Миллатлар,
Элатлар
Оқ тан, қора тан —
Ҳаммаси
Ҳазрати инсон бўлади!
Олам гулистон бўлади
Бир куни.
Шоирлар-чи, бобо,
Шоирлар нима бўлади?
Шоирларнинг шодликдан
Юраклари ёрилиб ўлади!

ЎЗБЕКМОМО

Фаришталар файзи ёғар юзларингдан,
Аримасин қувонч энди, Ўзбекмомо.
Юрсанг офтоб эргашади изларингдан,
Офтоб бўлиб нур соч энди, Ўзбекмомо.

Келди қайтиб ёт юртлардан карвонларинг,
Қўнғироғи кўксингдаги армонларинг.
Ўзингники ўзинг ёпган ширмонларинг —
Сенга тегмас қирмоч энди, Ўзбекмомо.

Саробларга сажда қилдик етмиш йил биз,
Йўқ Ватанни Ватан билдик етмиш йил биз.
Чин Ватаннинг пойларига чўкайлик тиз,
Сен йўл бошла, йўл оч энди, Ўзбекмомо.

Эй сен ҳикмат диёри, эй сирли багир,
Не даҳога йўл кўрсатдинг ўзинг, ахир.
Темурга ҳам алла айтган ўзинг, ахир,
Қайтар қалбга ишонч энди, Ўзбекмомо.

Озод юртда, обод юртда бор келажак,
Хур ўлкага мудом йўлдош, ёр келажак.
Ҳали не-не Алпомишлар туғилажак,
Бахтинг бошга гултож энди, Ўзбекмомо.

Тўқилмасин сочингдаги битта толанг,
Омон бўл сен, омон бўлсин дашту даланг.
Чўпон боланг, деҳқон боланг, султон боланг —
Кел, дуога қўл оч энди, Ўзбекмомо!..

ТУРКИСТОН МАДҲИЯСИ

Кўк ёришгай туғишганлар топишганда,
Кенгашганга тор дунёлар кенг бўлади.
Бўлар элда ботирлар от чопишганда,
Тоглар чўкиб тўпиғига тенг бўлади.
Қучоқ очиб дийдорига чиқ, Туркистон,
Тарқаб кетган болаларинг йиғ, Туркистон!..

Кундай кулиб-тўлмоқ учун яралгансан,
Хур эдинг, хур бўлмоқ учун яралгансан.
Бир Онанинг кўкрагидан оқ сут эмиб,
Бир Отанинг этагидан таралгансан.
Сигиб келган қучоғингга сиғ, Туркистон,
Тарқаб кетган болаларинг йиғ, Туркистон.

Қайтганинг рост бўлсин қадим Туронингга,
Кўз тегмасин қайтган мулки давронингга.
Бўлинганнинг бутун ризқи бўлинади,
Олтовлон бир бўлсанг йўлар ким ёнингга?..
Олтин бешик, олмос шамшир-тиғ Туркистон,
Тарқаб кетган болаларинг йиғ, Туркистон.

Ярим дунё — ёйсанг бутун қанотларинг,
Чавандозинг қўмсаб кишнар Ғиротларинг.
Қаддинг кўтар, кўкрагинг кер кўкалдошим,
Мадад бўлсин руҳи азиз аждодларинг.
Мағрур чинор, яшил байроқ — туғ Туркистон,
Тарқаб кетган болаларинг йиғ, Туркистон.

Сигиб келган қўрғонингга сиг, Туркистон,
Тарқаб кетган болаларинг йиғ, Туркистон.
Олтин бешик, олмос шамшир-тиғ Туркистон,
Дунё бўлиб дунёларга чиқ, Туркистон!..

ТАЛАБАЛАР МАДҲИЯСИ

Алп ўғлонлар ўлкаси бу кўҳна Турон,
Қалқонлари, қанотлари, илм истанг.
Ярим жаҳон бунёд этган Соҳибқирон,
Алишернинг авлодлари, илм истанг.

Тахтдан тушганда ҳам отдан тушмай юрган,
Аждодингиз уй қурмаган — Давлат қурган.
Юрти учун елкасида тоғлар сурган,
Рустамлари, Фарҳодлари, илм истанг.

Кўз очгандан кезиб етти баҳри уммон,
Етти тилда сўйлашган биз тили бийрон.
Ватанида Тожмаҳаллар тиклар султон —
Бобурлари, Беҳзодлари, илм истанг.

Ҳақ йўлида сиз илмнинг умматлари,
Халқ йўлида ҳидояти, ҳимматлари.
Мадад бўлсин Яссавийнинг ҳикматлари,
Бобо Машраб баётлари, илм истанг.

Илм истанг, изингиздан ибрат ёғсин,
Ихлосингиз, шахдингиздан шиддат ёғсин.
Ортингиздан мағрур-мағрур миллат ёғсин,
Мулки Турон нажотлари, илм истанг.

Алп ўғлонлар ўлкасидир Ўзбекистон,
Эрки элнинг қанотлари, илм истанг.
Ярим жаҳон бунёд этган Соҳибқирон,
Алишернинг авлодлари, илм истанг.

ПОСБОНЛАРМИЗ

А лпомишнинг авлодлари,
Юрагида асрар юртин.
Йигит борки — миллат омон,
Йигит борки — кўрғон бутун.

Юртга жони қалқонлармиз,
Биз тинчликка посбонлармиз!..

Райҳонлари сочиб ифор,
Биз кўз очиб кўрган диёр.
Киндик қони томган тупроқ —
Ватандан ҳам азиз не бор?..

Шу юртга чин ўғлонлармиз,
Биз тинчликка посбонлармиз!..

Ватан бизни ардоқлагай,
Биз Ватанни асрагаймиз.
Буюк Соҳибқирон ҳаққи,
Ғанимга бош эгмагаймиз.

Жангда марди-майдонлармиз,
Биз тинчликка посбонлармиз!..

УРУШ БЎЛМАСИН

Дунё-дунё бўлиб яралди қачон,
Ҳаёт оҳанглари таралди қачон.
Зулмат ёруғликни кўролди қачон...
Нима бўлса бўлсин, уруш бўлмасин.

Баҳор келганини билмасам майли,
Қирларда лолалар термасам майли.
Майли, хандон кулиб юрмасам майли,
Нима бўлса бўлсин, уруш бўлмасин.

Балки умрим узун, балки қисқадир,
Майли, билмай ҳузур, ҳаловат надир.
Майли, меҳнат қилсам — топмасам қадр,
Нима бўлса бўлсин, уруш бўлмасин.

Наҳот ғаним билса одам одамни,
Куйдириб кул қилса ёруғ оламни?
Мен кимга ишондим азиз боламни —
Нима бўлса бўлсин, уруш бўлмасин.

ПОСБОНЛАР

Сизда ором қайда,
Сизда тин қайда.
Сиз тўйиб ухлаган битта тун қайда.
Эл-юрт оромини асраган зотлар,
Эл меҳри асрасин Сизни ҳар жойда!..

Сизни учратаман тоғда, далада,
Хизматда ҳамиша — қорда, жалада.
Сизга сабот берсин, Сизга куч берсин,
Буюк зотлар руҳи шундай паллада...

Ҳар кун офтоб билан соғ кўришиб юз,
Уйдан омон чиқиб, омон қайтингиз.
Ризқи улуг бўлсин, кўкси улуг бўлсин,
Хонадонингизу мамлакатингиз.

Йўллар равон бўлсин, йўллар оқ бўлсин,
Баҳор майсалари кўкчиноқ бўлсин.
Бурчга садоқатли эй фидойилар,
Поклигингиз Сизга кўзмунчоқ бўлсин!..

Сизда ором қайда, сизда тин қайда,
Сиз тўйиб ухлаган битта тун қайда.
Эл-юрт оромини асраган зотлар,
Эл меҳри асрасин Сизни ҳар жойда.

ЧАМАНИСТОНИМ

Она юртим Ўзбекистоним,
Пойларингга садқа бу жоним.
Дунёлари ичра бир дунё,
Ўхшаши йўқ чаманистоним.
Юрагимда бир орзу, ҳавас —
Сенга содиқ ўғил бўлсам бас!..

Бешигимни тебратган ўзинг,
Алла айтиб ухлатган ўзинг.
Уйдан чиқсам остона ҳатлаб,
Ҳар лаҳзада сўратган ўзинг.
Юрагимда бир орзу, ҳавас —
Сенга содиқ ўғил бўлсам бас!

Кезиб чаман-чорбоғларингни,
Ичдим зилол булоқларингни.
Эрка бўлиб, эркингни куйлаб,
Оқлай дейман ардоқларингни.
Юрагимда бир орзу, ҳавас —
Сенга содиқ ўғил бўлсам бас!..

Она юртим Ўзбекистоним,
Пойларингга садқа бу жоним.
Дунёлари ичра бир дунё,
Ўхшаши йўқ чаманистоним.
Юрагимда бир орзу, ҳавас —
Сенга содиқ ўғил бўлсам бас!

ВАТАННИ СЕВИНГ

Кимлардир кафтида гул ушлаб юрар,
Кимнингдир қўлида палахмон тоши.
Чайқалиб турганда дунё гулдираб,
Юртнинг пойидадир йигитнинг боши.

Севсангиз, аввал шу Ватанни севинг,
Сўнг шаҳло кўз-у гулбаданни севинг!..

Унутманг, бу кўхна чархи фалакда
Ватандан бошқаси ҳаммаси майда.
Кўнгилда орзудек осмон мусаффо,
Тупроқ тинч бўлмаса, муҳаббат қайда!..

Севсангиз, аввал шу Ватанни севинг,
Сўнг шаҳло кўз-у гулбаданни севинг.

Чорласа сиз кўрғон бўлинг, тош бўлинг,
Суянг бир-бирингиз, елкадош бўлинг.
Қани ким ботиниб бир сўз айтолгай,
Битта жон, битта тан, битта бош бўлинг.

Севсангиз, аввал шу Ватанни севинг,
Сўнг шаҳло кўз-у гулбаданни севинг.

Шу юрт тинч — йўқ дилда санчиқларингиз,
Қиқирлаб юришар қаллиқларингиз.
Ёр-ёрлар ярашар, тўйлар ярашар,
Ярашар тўқликка шўхликларингиз.

Севсангиз, аввал шу Ватанни севинг,
Сўнг шаҳло кўз-у гулбаданни севинг!

ГДБ Ушбекистон
ИЧВ. № 231301

ДУНЁ

Менга боқиб мийиғида кулган дунё,
Мени тупроқ, ўзни осмон билган дунё.
Сени момом чўмилтирган ювиб-тараб,
Сени бобом тетапоя қилган дунё!..

Эй, ўтмишдан ўтган кунин сўрамаган,
Ўзбек борса ким қўлига қарамаган?
Ботирлари қул бўлишга ярамаган,
Судувлари бўйнига осилган дунё!

Мозий маним боримни ёд этиб сийлар,
Дилин обод, руҳларин шод этиб сийлар —
Шоҳ Ғаззолий, шоҳ Табризий, шоҳ Румийлар
Чориғини елкасига илган дунё.

Сен сиғинган ўша жондин ортиқ сенга —
Тождмаҳал ҳам бир бобомдан тортиқ сенга.
Кулма менга, иддаолар қилма менга —
Тўққиз кунда Темур босиб олган дунё!

Юзларингни ёритган шу шарқ зиёси,
Дардларингни аритган шу шарқ зиёси.
Синонинг этагин ўпиб Оврупоси,
Амриқоси Берунийдан қолган дунё.

Менинг кўшким кўқда — унга етмайди қўл,
Менинг кўрким кўнгил, унга элтгай бир йўл.
Тирикман мен, кел истасанг муридим бўл —
Сен исломдан иймон дарсин ўрган, дунё!..

* * *

Биз барҳаёт сиймо деган ўша ўлмас
Алишернинг авлодлари — алла билмас.

Учди Чамбил кўлларидан сўнгги ўрдак,
Алпомишлар ётган бешик энди эртак.

Ўз боласи Улугбекка қилич солди,
Шоҳ боласи бўлиб бир кўк юлдуз қолди.

Чақмоқ бўлиб келди Бобур, кетди Бобур,
Ўзбек энди ўз уйида ҳам мусофир.

Бир боши ҳеч қовушмагач, ҳатто Машраб
Девона ҳам ўз юртини кетди ташлаб.

Топинг қани Қўқонида суратини,
Ўзбек қувди, уйғур кўмди Фурқатини.

Фурқат уйғур деганим йўқ, берайин шарҳ —
Ўз боласин ўзи кўмсин дейман ҳар халқ.

Ўтганларни ўйлаб дилда дарди пинҳон,
Ойбек ўтди, Ғафур Ғулом, Шукур Бурҳон.

Бу дунёда ҳар кимса ўз ризқин терсин,
Элим, сенга инсоф берсин, инсоф берсин.

Кўй, йиғлатма айтиб эски ашулангни,
Ҳеч бўлмаса асра энди Абдулангни!

ЎЗБЕКМАН

Оқ яктаги янглиғ оппоқ муроди,
Ҳар яхшига жони қурбон ўзбекман.
Насли улуғ соҳибқирон зурёди —
Довруғи дунёга дoston ўзбекман.

Юрт йўлласа тулпорлари қир ошган,
Ўттиз ўлка атрофида бирлашган.
Юлдуз билан фуқародек сирлашган —
Ҳазрати Улуғбек султон ўзбекман.

Зиё оққан мен юрган йўл — йўлакка,
Шому Ироқ зор термулган ўзбекман.
Дунёларни ўрантирган ипакка —
Тилла кўнғироқли карвон ўзбекман.

Шоҳликни умргузарликда ўтказган,
Навкар билан ниҳол эккан, ер қазган.
Жанглар аро фурсат топиб шеър ёзган,
Тоғмаҳаллар қурган гирён ўзбекман.

Эл қўлласин энди бу юрт эгасин,
Истагим — у ҳеч кимга бош эгмасин.
Адл бўйи-бастига кўз тегмасин,
Шу юрт учун кўкси қалқон ўзбекман!

Оқ яктаги янглиғ оппоқ муроди,
Ҳар яхшига жони қурбон ўзбекман.
Насли улуғ соҳибқирон зурёди —
Довруғи дунёга дoston ўзбекман.

МАҲАЛЛИЙЧИЛИК

Тошни сув кемирар. Сувни қаро ер,
Ерни каламушлар кемирганин кўр.
Даштда жайронларни қийратади шер,
Ўзбекни қийратар маҳаллийчилик.

Майсаларни қуёш қовжиратади,
Қуёшни булутлар тентиратади.
Булутларни шамол довдиратади,
Ўзбекни қийратар маҳаллийчилик.

Тоғларни тўғонлар йиқиб қуритар,
Боғларни хазонлар сиқиб қуритар.
Хазонларни қузлар йиғиб қуритар,
Ўзбекни қийратар маҳаллийчилик.

Чехранг бир хил ахир, бир хил забонинг,
Ватанинг бир ахир, бирдир маконинг.
Қўйгил Қўқонингни, қўйгил Сурхонинг,
Ўзбекни қийратар маҳаллийчилик!

Жайхун катта дарё, Сир катта дарё,
Эркин дарё эди, хур катта дарё.
Минг ирмоққа кўчган бир катта дарё —
Ўзбекни қийратар маҳаллийчилик.

Тенг бўлайлик, тенгга теголмас ҳеч ким,
Аҳил бўлсак бизни енголмас ҳеч ким.
Азиз бошимизни эголмас ҳеч ким,
Ўзбекни қийратар маҳаллийчилик.

АЖАБ ДУНЁ

Икки буюк шоир, икки мусофир —
Навоий Ҳиротда, Қобулда Бобур.

Сизни ўйлатмасми бу жумбоқ, бу сир —
Навоий Ҳиротда, Қобулда Бобур...

Буни тасодифми атайин, айтинг,
Қитмир қисмат ҳукми дейинми ё бир?
Кўриб қўй, Туркистон, икки шоҳ
байтинг —
Навоий Ҳиротда, Қобулда Бобур.

Жафо этганга ҳам жабр этмадик,
Гадони сийладик гоҳо, худо бир.
Даҳоларимиз кадрига етмадик —
Навоий Ҳиротда, Қобулда Бобур.

Ёр ёнар жаҳаннам Афғонда ял-ял,
Қулранг кўрпа янглиғ булут ёнодур.
Ёнар не тиклаган бўлса бир маҳал
Навоий Ҳиротда, Қобулда Бобур.

Икки буюк ҳикмат, икки хуш забон,
Икки буюк дилдан йўқдир садо бир.
Биз ғанимга бежанг топширган
кўрғон —
Навоий Ҳиротда, Қобулда Бобур.

Учрашишмаганди улар ҳаётда,
Ётурлар ёнма-ён икки лаҳадда.
Нима дейсиз энди, ҳаёт — ҳаёт-да —
Навоий Ҳиротда, Қобулда Бобур!

ТУРНАЛАР

Иссиқ-иссиқ юртлар излаб,
Ўтаётир турналар,
Ҳамдаму ҳамюртлар излаб,
Кетаётир турналар...

Ҳолидан бўлмай огоҳ,
Қилдик гуноҳ, қилдик гуноҳ.
Қалбию қаноти музлаб,
Кетаётир турналар.

Хўшлашиб қуёш билан,
Қароғи тўла ёш билан,
Йиғлатиб, ўзлари йиғлаб,
Кетаётир турналар.

Меҳр-оқибат сўраб,
Ширин калом, суҳбат сўраб,
Кўзга кўринмай олислаб,
Кетаётир турналар.

Руҳи кўкларни қучиб,
Қўнмоққа жой танлаб учиб,
Битта-битта ер бағирлаб,
Кетаётир турналар.

Қуш эмас, хуллас калом,
Бири бобом, бири момом.
Жонлари жаннатни кўзлаб,
Кетаётир турналар!..

Иссиқ-иссиқ юртлар излаб,
Кетаётир турналар.

ТОШКЕНТ

Ҳар кўчангни бир ҳикмати, сири бор,
Ғафур Ғулом, Ойбекдайин пири бор.
Ризқ-барака, тотувлиқдир ниятинг,
Меҳр-оқибат шаҳрисан, Хизири бор.
Қайда юрсам кучоғига шошганим,
Онажоним менинг — шаҳри Тошканим.

Аброрларинг саҳналарни титратган,
Шукур Бурҳон тош дилни ҳам йиғлатган.
Бир қўлида юртни, битта қўлида
Қодирийнинг бешигини тебратган.
Қайда юрсам кучоғига шошганим,
Меҳрибоним менинг — шаҳри Тошканим.

Шаҳри нон дейдилар, шаҳри куёшсан,
Яхши ният ҳар кўнгилга йўлдошсан.
Дунёларни чорлаб чаман бағрига,
Озод элнинг орзусига сирдошсан.
Қайда юрсам кучоғига шошганим,
Қадрдоним менинг — шаҳри Тошканим.

Жарангласин шодлик қўшиқ-куйларинг,
Нурга тўлсин осмонўпар уйларинг.
Осмонинг тинч бўлсин мудом илойим,
Мангу бўлсин байрамларинг, тўйларинг!
Қайда юрсам кучоғига шошганим,
Хур маконим менинг — шаҳри Тошканим.

ИФТИХОР

Ширмон кулча юзлари
Райҳон исдир бу элнинг,
Узун сочли қизлари
Тўмарисдир бу элнинг.

Ўзбек қизин кимлигин,
Ким айтади мен айтмай:
Қирқ йил қирғин бўлса ҳам
Ёрин кутар миқ этмай!..

Эркин тутар бошида,
Номус дея от чопган.
Алп ўғлони қошида,
Асқартоғлар тиз чўккан.

Ўзбек ўғлин кимлигин,
Ким айтади мен айтмай.
Майдонларни титратган,
Елкалари ер ўпмай!..

Гулга чўмсин излари,
Эрки йўлдош, ёр бўлсин.
Шундай юртнинг қизлари,
Ўғлонлари бор бўлсин!...

МУҲАММАДҚОДИР

Бобурдан меросми
Кўзингдаги чўғ,
Эй сен мушти қаттиқ,
Кўнгли бўш бола.
Яшил ўрмонларда
Улғайганинг йўқ,
Сенинг ҳам кўз очиб
Кўрганинг — дала.

Ўзи яйрамаган
Сени яйратиб,
Отанг саҳар келиб,
Кетган саҳарда.
Онанинг пахта терган
Сени ухлатиб,
Толларга осилган
Беланчакларда.

Бахтиёр болалик
Кечаги эртақ,
Юраги увишган,
Кўзи ачишган.
Сенинг ҳам қўлингга
Беришиб этак,
Сенинг ҳам устингдан
Дори сочишган.

Асл чемпион ҳар
Ўзбек бўлган,
Даладир дунёда
Асли катта ринг.
Дехқоннинг қўлига
Кишанлар солган,
Миллат душманлари
Сенинг рақибинг.

Зарбингдан қалқисин
Кулаётганлар,
Юмшоқ ўрнидан бир
Туриб қўйсинлар.
Ўзбекнинг ишини
Ўйлаб топганлар,
Ўзбекнинг муштини
Кўриб қўйсинлар!..

Кураш тўйларга кўрк,
Сайилда эрмак,
Билакларга бердик
Хирмонларда тоб.
Японнинг эғнида
Бизларнинг ятак,
Пахтамик Муҳаммад
Алига қўлқоп.

Бизнинг устозимиз
Имон ва ихлос,
Асли-ку мақтаниш
Эмас бизга хос —
Ўн икки ёшида
Кўзлари чақнаб,
Бобур йўлбарс билан
Олишгани рост.

Кимлардир бизларни
Қўшмасди сафга,
Муштингда миллатнинг
Номуси жодир —
Қай рақибни йиқсанг,
Улар тарафга
Бир кулиб қараб қўй,
Муҳаммадқодир.

Денгиз бўлиб жушгин,
Дарё бўлиб қалқ,
Кетсин кўнгиллардан
Ранжлар озори.
Сенинг суюнчиғинг
Ортингда бир халқ,
Сенинг мураббийинг —
Миллат сардори.

Қадоқ битган панжа
Зарби шунақа!
Кетмон тутган панжа
Зарби шунақа!
Ҳабашмисан,
Фаранг,
Тур эй оғайни,
Ўзбекнинг анжанча
Зарби шунақа!

Ҳаёт асли кураш,
Ҳаёт асли жанг,
Янги зафарларга
Йўлласин сени.
Тўн кийиб қачонки
Майдонга чиқсанг,
Паҳлавон Маҳмудлар
Қўлласин сени.

Мен булбул эмасман,
Мен бир жайдари,
Кўнглимга сизиниб
Бир қалам сурдим.
Худодан сўрайман:
Сенинг сингари,
Қодир ўғлонлари
Қупайсин юртим!..

УРУШ ЙИЛЛАРИНИНГ ЖОНОН ҚИЗЛАРИ

Қаҳрамон йигитлар урушга кетди,
Чўт бўлиб ёндириб қолди излари.
Оловлар ичида бўйингиз етди,
Уруш йилларининг жонон қизлари.

Муҳаббат, муҳаббат, илоҳий маъво,
Сизга ёр васлини кўрмади раво.
Хатларга термулиб умрингиз ўтди,
Уруш йилларининг жонон қизлари.

Қадоққўл юртимнинг Зулайҳолари,
Дилбарлари, Дилдор, Дилраболари.
Йиғидан қизарган шаҳло кўзлари —
Уруш йилларининг жонон қизлари.

Қорлар кечиб юриб кўсақлар терган,
Сепини тўп қилиб фронтга берган.
Йигит кўрган ҳамма балони кўрган,
Уруш йилларининг жонон қизлари.

Замин минг айланса, айланса замон,
Яшшини яхши деган, ёмонни ёмон.
Муҳаммад Юсуф энг тансиқ сўзлари —
Уруш йилларининг жонон қизлари.

ТОШКЕНТ

Эй қуёшга қариндош шаҳар,
Тингламассан балки арзимни —
Қирқ йил қуллуқ қилсам ҳам агар
Узолмасман сендан қарзимни.

Туни ёруғ, тонглари илиқ,
Шаҳарларнинг султони сенсан.
Юзи қизил олмадай тиниқ
Лобар қизлар макони сенсан.

Бисотимда топилмас зарим —
Ёшлигимнинг ҳамроҳи ҳам сен.
Хиёбонга томган ёшларим —
Илк севгимнинг гувоҳи ҳам сен.

Эй кўксимга ўрнашиб қолган,
Меҳри улуғ борми сенчалик.
Пойига тиз чўкканим ёлғон,
Севмаганман ёрни сенчалик.

Қарзларим кўп мўмин аҳлингдан,
Аммо ўйлаб гоҳо босар ғам:
Бағринг шундай кенги, бағрингдан
Паноҳ топгай дордан қочган ҳам...

Жоним садқа яхшиларингга,
Ёмонингга ёмонлигим йўқ,
Орзум йўлдош орзуларингга,
Сенсиз менинг омонлигим йўқ.

Сени суйган севгингга ҳамроҳ,
Кўролмаган сенга зор бўлсин.
Мени шоир қилган кумсувоқ —
Болахоналаринг бор бўлсин!

ДҮППИ

Дүппи киймай қўйди одамлар,
Бир шоир, бир носирдан бошқа.
Сочлар силлик,
Силлик қадамлар,
У оғирлик қиялпти бошга.

Рост дүппилар,
Ёлғон дүппилар,
Киноларда қолғон дүппилар.
Чуст дүппилар,
Анжон дүппилар,
Мунчокдек марғилон дүппилар.

Дүппи киймай қўйди одамлар,
Бир шоир, бир носирдан ўзга.
Мен ҳам сизга бердим саволлар,
Шляпамни бостириб кўзга.

Дүппи киймай қўйди одамлар,
Кўнгил эса кўрмоқ тусайди.
Маданият гуллаган дамлар,
Каллага эътибор сусайди.

Дүппи киймай қўйди одамлар,
На уйида ва на кўчада.
Миртемирлар, Ғафур Ғуломлар
Ечган дүппи қолди токчада.

Бу қандайин кўргулик савдо,
Дүппи киймай қўйди халойиқ.
Бошга лойиқ дүппи йўқдир ё
Бош қолмади дүппига лойиқ.

ОҚРҰМОЛ ҚИЗЛАР

Ўтиб туринг кўчамдан гоҳ-гоҳ,
Кўнгил яйрар кўрганим сари.
Эй гулбадан, эй кийикнигоҳ,
Ўзбекойим набиралари —
Ойдин қизлар, ойжамол қизлар,
Ойдан тушган оқрўмол қизлар.

Ерданми ё кўкдан сўрайми,
Пойингизга жоним берайми?
Сизни шундай кўриб қувончдан
Ёрилмаган юрак-юракми?
Ойдин қизлар, ойжамол қизлар,
Ойдан тушган оқрўмол қизлар.

Қонимдаку абад-азалсиз,
Аммо ёддан чиққан ғазалсиз.
Дарёларнинг ортида қолган
Афсонавий Тожимаҳалсиз.
Ойдин қизлар, ойжамол қизлар,
Ойдан тушган оқрўмол қизлар.

Юрса йўлга ёғдулар изи,
Париларга орзулар изи.
Сиз — онамнинг ёришган юзи,
Сиз — отамнинг йўқотган қизи.
Ойдин қизлар, ойжамол қизлар,
Ойдан тушган оқрўмол қизлар.

Ўсма ўпган қошми бу зулук,
Бунча поксиз, бунчалар суюк.
Сиз борсизки, муҳаббат ҳам бор,
Сиз борсизки, Муҳаммад буюк.
Ойдин қизлар, ойжамол қизлар,
Ойдан тушган оқрўмол қизлар.

БОСМАЧИЛАР

Олмослардан кескир эди шамширингиз,
Тутун бўлиб тўзиб кетди тақдирингиз.
Минг йигитга арзирдингиз ҳар бирингиз,
От ўйнатиб юрмадингиз, “босмачилар”.

Тупроқ тўшак бўлди, болиш эгар бошда,
Жалолоддин каби мудом жаҳонгашта.
Умрингизнинг ярми ўтди тоғу тошда,
Не кунларни кўрмадингиз, “босмачилар”.

Кўрғошинга қалқон бўлди ўт кўкраклар,
Кафан бўлди қонга ботган оқ ятаклар.
Сўнги макон бўлди баъзан чакалаклар,
Одамдай ҳам ўлмадингиз, “босмачилар”.

Тушунмайин ким қарғади, кимлар сотди,
Кўнглингизда алам, кўзда ёшлар қотди.
Ортингиздан гоҳ болангиз тошлар отди,
Ёш деб, гина қилмадингиз, “босмачилар”.

Уйингизда сизни кутди, кел, деб, тўрам,
Келинчаклар кокиллари тарам-тарам.
Кўнгилга ёр сиғармиди юртда қарам,
Жангтоҳлардан жилмадингиз, “босмачилар”.

Кенгашсангиз тор дунёлар кенг бўларди,
Эргаш ёқа бўлса, Шермат энг бўларди.
Бирлашсангиз ким ҳам сизга тенг бўларди,
Нечун ахил бўлмадингиз, “босмачилар”?

Босмачимиш... Бундай демиш қай бемаъни,
Тутмайдими бир кун уни беклар қони.
Ҳамма сиздек ўз юртини суйса қани!
Беҳуда қон тўкмадингиз, “босмачилар!”

Сиз йўқ, бунда кўтарилди дарпардалар:
Отдан тушди сариқ мўйлов саркардалар —
Бухорони тўпга тутган шармандалар...
Афсус, афсус, кўрмадингиз “босмачилар”.

Эрки элда сизни эслаш нақадар хуш,
Сизга ҳайкал қўйса арзир майдонлар бўш.
Оқ яктақда, арғумоқлар миниб оқтўш,
• Мундоқ кўкрак кермадингиз, “босмачилар”.

Субҳидамда шеърим битди, кўзим тиниб,
Пойингизга бордим кўнглим бир ўксиниб.
Туринг энди бобо, десам, сиз хўрсиниб,
Жилмадингиз, турмадингиз, “босмачилар”.

Қайга тарқаб кетган бўлманг, қай замонда,
Сизнинг асов қонингиз бор бизнинг қонда.
Унутмаган сизни ҳеч ким Туркистонда,
Хонларга тенг ҳурматингиз, “босмачилар”!..

Олмослардан кескир эди шамширингиз,
Тутун қаби тўзиб кетди тақдирингиз.
Минг йигитга арзирдингиз ҳар бирингиз,
От ўйнатиб юрмадингиз, “босмачилар”.

МУНОЖОТ

Умр нима. Умр аслида бир юмалоқ тугмача йўл,
Тугмадан сал каттароқ ё яна бир нимача йўл.
Бешигимнинг олдидан қабрим олдигача йўл,
Мен кетарман бир куни, наволарим, зорим қолур.

Бу узун ҳижрон йўлидир, бу узун азоб йўли,
Ҳар саҳар кулиб чиқиб, йиғлаб ботар офтоб йўли.
Ким учун гуноҳ йўлидир, ким учун савоб йўли,
Ҳарнадир, ҳар бирига ортимда икромим қолур.

Яхшилик муроиди бор ҳар дилга мен жоним берай,
Яхшиларга қўлда бору йўғу имконим берай.
Кўнгли пок шогирдима булбул бу забоним берай,
Мен кетарман бир куни, зор йиғлабон торим қолур.

Мен кетарман, қолмагай тилла тахту кўшқларим,
Менга бу дунёда чин келтирди бахт кўшиқларим.
Ўзбегим уйида янграр ҳамма вақт кўшиқларим,
Ёд бўлиб айтганларим, элимда алёрим қолур.

Ол, дея бир кун эгам, осмонга учса руҳларим,
Бир ажиб мовий диёр бўйнини кучса руҳларим —
Кўк менинг кўксим бўлур, юлдузлари андуҳларим,
Гул ўпиб, гул ёпиниб ҳар дилда мазорим қолур,

Мен кетарман бир куни, наволарим, зорим қолур.

МЕНГА БЕРИНГ

Олам яралгандан бери,
Одам яралгандан бери,
Аждодларим имдодини
Менга беринг, менга беринг.

Ўғлим, деб ишонган элим,
Киндик қоним томган элим.
Туйғуларим озодини
Менга беринг, менга беринг.

Не бахт, беш юз йилдан бери,
Боқийдир бир бобом шеъри.
Беҳзод чизган сувратини
Менга беринг, менга беринг.

Қаранг, Абу Райҳон келур,
Хаста кўнгли вайрон келур.
Синонинг тиббиётини
Менга беринг, менга беринг.

Темурнимас, Чингизнимас,
Осмон тўла юлдузнимас,
Улуғбекнинг ниятини
Менга беринг, менга беринг.

Ҳиндуга мусофир ўша,
Ҳиротдаги Бобур ўша.
Фурбатдаги Фурқатини
Менга беринг, менга беринг.

Лайлиларнинг вафосини,
Мажнунларнинг нидосини,
Алпомишнинг келбатини
Менга беринг, менга беринг.

Осмонларга учгим келур,
Шоҳ Машрабни кучгим келур.
Гуруғлининг Гиротини
Менга беринг, менга беринг.

Ўтган куним, кетган куним,
Ўз бошимга етган куним.
Қодирийнинг пок ёдини
Менга беринг, менга беринг.

Қайда бу кун Усмон Носир,
Багри кукун Усмон Носир.
Шоирларнинг шерзодини
Менга беринг, менга беринг.

Ерни ушлаб тўхтатаман,
Яссавий ким, кўрсатаман.
Ватан адабиётини
Менга беринг, менга беринг.

“Яшайлик бир ўзбек бўлиб,
Бир узукка кўздек бўлиб”
Деган дилнинг муродини
Менга беринг, менга беринг.

Замин ерин зўрин олинг,
Жаннатининг тўрин олинг.
Ўзбекистон ободини
Менга беринг, менга беринг.

У ҳам мени кўргай ҳали,
Кўзи ёниб сўргай ҳали:
Шу ўғлимнинг баётини
Менга беринг, менга беринг.

ЧҮЛОҚ ТУРНА

Бир оёқда чопиб келдинг,
Чўлоқ турна,
Уйим қайдан топиб келдинг,
Чўлоқ турна?

Ўзи қон бу дилни энди
Сен ҳам тирна,
Қай ёвузга нишон бўлдинг,
Чўлоқ турна?..

Келдингми, кир, остонада
Чўчиб турма,
Бор экан-да, пешонада,
Чўлоқ турна.

Бегонамас, бу кўргулик,
Бошга тушган,
Менинг ҳам қоқ юрагимга
Тош отишган.

Биз тилмочсиз бир-биримиз
Тушунгаймиз,
Шароб ичмай ака-ука
Тутингаймиз!

ЎЗБЕК

Қиёси йўқ асло, меҳри бир дарё,
Ўшсаса ўзига ўхшайди ўзбек.
Болаларига-ку билдирмас, аммо,
Дунёда болам, деб яшайди ўзбек.

Ўнта бўлса ўрни бошқа унинг-чун:
Ўғлим оташимдан яралган учқун,
Қизим парилардан чехраси гулгун,
Юзлари лолам, деб яшайди ўзбек.

Бир қўлда беланчак, бир қўлда Куръон,
Бир елкада кетмон, бирида иймон.
Барчага баробар бир офтобсимон,
Яшнасин олам, деб яшайди ўзбек.

Момолари тетик юзга кирса ҳам,
Боболари қайси йигитлардан кам?
Набираси бўлса битта уйга жам —
Тўшак етмай, тўнин тўшайди ўзбек.

Киндик қони томган тупроқ унга шон,
Керак бўлса, бесўз бахш этару жон,
Кўкракка урмайди: Ватан деб, Ватан!
Алдомиш ўғлонга ўхшайди ўзбек.

Эҳтиром этганга эҳромлари бор,
Кеккайганга буйин эгмайди зинҳор.
Бешик тўла жажжи Исломлари бор —
Тошўтмас кўрғонга ўхшайди ўзбек.

БЕЛБОҒ

Паҳлавон йигитча, полвон йигитча,
Димоғи осмонни олғон йигитча.
Ўзбек эканингиз ёлғон, йигитча,
Белбоғингиз қани белингиздаги?..

Узр, огир олманг аччиқ сўзимни,
Қоқ юрагингизга санчиқ сўзимни.
Нега яшнатмайди боқсам кўзимни,
Белбоғингиз қани белингиздаги?

Асли-ку сиз тиним билмас деҳқонсиз,
Тер тўкиб ҳеч миннат қилмас деҳқонсиз.
Дунёни гуллатиб қўйган ҳоқонсиз,
Белбоғингиз қани белингиздаги?

Товонингиз ўпса арзир бу тупроқ,
Қанча ўпса шунча қарздир бу тупроқ.
Аммо ғурур керак инсонга кўпроқ,
Белбоғингиз қани белингиздаги?

Улкан пахтазордир юртнинг тўрт ёғи,
Ерни оққа ўраб бўлдингиз чоғи.
Ўша пахтангиздан тикилган шоҳи
Белбоғингиз қани белингиздаги?..

Деҳқони, чўпони, боғбони бари,
Туркийнинг тўқсон олти қабилалари.
Эй, Мирзо Бобурнинг набиралари,
Белбоғингиз қани белингиздаги?!

МАШРАБ ХИРГОЙИСИ

Донишни қийнаб тўймаган,
Ҳоли-жонига қўймаган,
Нодон билан ошиқ ўйнаган,
Пихини ёрган дунёсан.

Ўғрини сийлаб овлоқда,
Ошини мақтаб товоқда,
Тўғрини қийнаб сиртмоқда,
Лойларга қорган дунёсан.

Ўтга бостириб далани,
Сувга чўктириб қалъани,
Отадан оддин болани
Жонини олган дунёсан.

Улутин хўрлар сенмасми —
Тўрга ўтқазиб ноқасни,
От ўрнига йўлбарсни
Қўшига солган дунёсан.

Ким ҳам ишонар нозингга,
Баҳоринг ўхшар ёзингга.
Куйларинг тушмас созингга —
Қўшиғи ёлғон дунёсан!..

Оқ рўмол ўраб отиндай,
Товланма менга олтиндай.
Бола кўрмаган хотиндай
Алласи ёлғон дунёсан!

ИЙМОН ҚЎШИҒИ

Умринг ҳар куни байраммас, тўймас,
Ўчар оқшоми бор олдинда чирок,
Қўйлагингга қараб жаннатга қўймас,
Ажрим бўлар бир кун савобу гуноҳ.
Чўян дошқозонга шайтон ўт қалар,
Қутқарса бир куни иймон қутқарар.

Номинг тутган тузинг тотмай кетмасин,
Уйингда ҳар куни ёстиқ етмасин.
Тўртта майизингни қуш ҳам еб кетар,
Уйинг четлаб одам зоти ўтмасин.
Берк сароймас, очиқ айвон қутқарар,
Мезбонни бир куни меҳмон қутқарар.

Хор қилиб ўйнама ҳар кимса бошин,
Йигит ғарибию қизнинг ювошин.
Қўшкинни кўз-кўзлаб, зарингдан сўзлаб,
Мустарин кўзидан оқизма ёшин.
Кимда – кетар хусн, ким хуш бўй тарар,
Лолани хокисор райҳон қутқарар.

Ботинда бошқаю зоҳир бўлаксан,
Аввал бошқа эдинг, охир бўлаксан.
Кўнгил кўчасида, кўнгил кўйида,
Келган изга қайтиб борар йўлаксан.
Бунда ҳар ким ўзи кул — жон қутқарар,
На шох, на ҳақими Луқмон қутқарар.

ЎТАЁТГАН АСРГА

Эски Аср, эшигингни
Ёпмай тур энди,
Етар шунча юурганинг,
Чопмай тур энди.

Айт-чи, яна бут бўлгайми
Синган қаламлар,
Яна қачон қайтар юртга
Ғафур Ғуломлар?..

Отам кўриб, мен кўргандим
Ховучлаб жонни,
Менинг болам кўрадим
Шукур Бурхонни?..

Кунинг битиб, сен ортингга
Қайтмай кетяпсан.
Чулпонларнинг қабри қайда? —
Айтмай кетяпсан.

Кетар чогинг айт-да ахир,
Сен бизга қараб,
Удугларин удуглаган
Миллатга шараф!

Йўқса бизлар буюкларнинг
Қадрин билмаймиз.
Бир амаллаб ўддирволиб,
Кейин йиғлаймиз!..

* * *

Азизимсан,
Бахтиёримсан.
Ишонганим — вафодоримсан.
Ёлғизимсан... Умринг ўлчовли,
Қарға эса мингга киради.

Билиб юрар,
Қуриб туради.
Қузгун ажал топар бехато.
Жондан ортиқ кўраман, лекин
Сени боғлаб қўйган йўқ, ота...
Қарға эса мингга киради.

Юрак токай уриб туради?
Юрак тингай тўлса поймона.
Маъюс чехранг кўксимни ёқиб,
Сен ҳам бир кун ўтарсан, она,
Қарға эса мингга киради.

Йиллар бизни ўриб туради,
Уйда, йўлда, шошиб-шошмасдан.
Хайрлашиб-хайрлашмасдан,
Эриб, оқиб ўтаверамиз.
Қарға эса мингга киради.

Сочгум гулдай дунёга меҳрим,
Токи юрак уриб туради.
Сен абадий яшайсан, шеърим —
Қарға эса мингга киради.

БОБОДЕҲҚОНИМ

Ер айланар,
Ер айланар,
Ер югуриб тинмайди,
Яктагингнинг енгларидан
Тер югуриб тинмайди,
Кўлинг тегмай бу дунёда
Битта гиёҳ унмайди,
Тин билмаган жоним менинг,
Бободехқоним менинг.

Офтоб чиқар,
Офтоб ботар,
Чўғлар сочиб танангга,
Бир кунгина бормай қўйсанг
Нима қилар далангга?..
Бир шонача парвоналар
Бўлолмайсан болангга,
Ташнаи нолоним менинг,
Бободехқоним менинг.

Иш дегани фақат сенга
Чиққанми ё эй мўмин,
Қора меҳнат йўрганингдан
Юққанми ё эй мўмин?
Онанг сени пахтазорда
Туққанми ё эй мўмин?..
Қадоққул – товоним менинг,
Бободехқоним менинг.

Ёруғ юзим,
Кўк ёришиб
Кетгайдир бир жилмайсанг,
Дунёларни оққа ўраб
Қўйганингни билмайсан.
Уйингда ҳам,
Тўйингда ҳам
Пайкалингни ўйлайсан,
Содда дил – имоним менинг,
Бободехқоним менинг.

Ким қўйибди чўл бағрида
Бўстонларни яратиб,
Қора денгиз бўйларида
Ким кезар жон яйратиб.
Минбар тўла гапга чечан
Нотиқларни сайратиб,
Ўзи безабоним менинг,
Бободехқоним менинг.

Шийпонларда ўлтирардинг
Кўтаролмай белингни,
Семиз вакил мактабидан
Ҳайдаб келди ўғлингни.
Кеч куз эди, ечиб бердинг
Эгнингдаги тўнингни:
Ол, кийвод, полвоним менинг...
Бободехқоним менинг.

Болажоним,
Сен-ку келдинг,
Жонинг ачиб отангга,
Ҳатто сенинг меҳнатингни

Билмадилар, аттанг-а,
Пўчоқни ҳам пахта қилиб
Топширганлар Ватанга!..
Топгани талоним менинг,
Бободехқоним менинг.

Олам яралгандан буён
Дехқон кимни алдабди,
Дехқон қўлин қабартирган
Кетмон кимни алдабди.
Ўзбегимнинг пешволари
Ўзбегимни алдабди...
Оҳ, лолу ҳайроним менинг,
Бободехқоним менинг.

Соддадим,
Сен-да суйиб
Ишонгандинг уларга,
Тонгни тонгга улаб меҳнат
Қилдингми тулкиларга.
Бир қўлингнинг фурсати йўқ
Бир қўлингни силарга,
Меҳнати армоним менинг,
Бободехқоним менинг.

Жоним бобом,
Гапир сен ҳам
Бундоқ ҳолу аҳволинг,
Балиқ бўлиб уватларда
Сузиб юрар хаёлинг.
Сени сотган олчоқларга
Йўқмиди бир саволинг?..
Эҳ, оғир қарвоним менинг,
Бободехқоним менинг.

Нега хомуш ерга боқдинг,
Бўйингдан айланайин,
Шу топда кўнглингдан кечган
Ўйингдан айланайин:
Арпа эккан – арпа ўрар,
Бугдой эккан – бугдойин!..
Ҳалол тузу ноним менинг,
Бободоҳқоним менинг.

Замин аро тирикликни
Бор қилгувчи ўзингсан,
Ё гулизор
Ё ташнаи
Зор қилгувчи ўзингсан.
Оби ҳаёт таратгувчи
Буюк сувчи ўзингсан,
Тинчликка посбоним менинг,
Бободоҳқоним менинг.

Сен ҳамиша ҳақ томонсан,
Сен ҳақиқат томонсан,
Инсон зотин ёруғликка
Етакловчи сорбонсан.
Ўзинг бемор,
Ўзинг табиб,
Ўзинг малҳам, дармонсан,
Бағри кенг осмоним менинг,
Бободоҳқоним менинг.

Ер айланар,
Ер айланар,
Ер югуриб тинмайди,
Сенинг ойдек юзларингдан
Тер югуриб тинмайди.
Қўлинг тегмай бу дунёда
Битта гиёҳ унмайди,
Тин билмаган жоним менинг,
Бободехқоним менинг.

Элим ризқи мудом сенинг
Пешонангнинг терида,
Элим ризқи етилгайдир
Юрагингнинг қўрида.
Савлат тўкиб ўтирганим
Қурултойлар тўрида —
Беқасам чопоним менинг,
Бободехқоним менинг.

Мен ҳам сенинг тузи нонинг
Ичиб юрган болангман,
Шоирман деб қушдай қўниб,
Учиб юрган болангман.
Ўзинг билан пайкалда сув
Кечиб юрган болангман —
Сенга бу дostonим менинг,
Бободехқоним менинг!

ҚОРА ҚУМҒОН

Момом сенга олов ёққан,
Қора қумғон, қора қумғон.
Бобомни ҳам ўзинг боққан,
Қора қумғон, қора қумғон.

Онам қошида тиз чўккан,
Қора қумғон, қора қумғон.
Отамнинг қўллари теккан
Қора қумғон, қора қумғон.

Куним сенсиз ўтар, аммо,
Қўлим кўкка етар, аммо,
Қора қумғон, чойингдан бер,
Қора қумғон, қора қумғон.

Улар паймонаси тўлғач,
Удумлари унут бўлғач,
Уйимда мунгайиб қолган,
Қора қумғон, қора қумғон.

Келар даврон, кетар даврон,
Ўзингдан ўзга йўқ армон.
Ўзингдан ўзгаси ёлғон,
Қора қумғон, қора қумғон.

Куним сенсиз ўтар, аммо,
Қўлим кўкка етар, аммо,
Қора қумғон, чойингдан бер,
Қора қумғон, қора қумғон.

ХУДБИНГА

Ким-кимга соҳиби санжарман, дейди,
Сим-симга мақтаниб — ханжарман, дейди.
Кумурсқа ҳам ўзин аждарман, дейди.
Мен нима ҳам дердим.

Бол берган қўлингга найзасин санча,
Қилган яхшилигинг билмаган қанча.
Оқилларин талар гала тирранча,
Мен нима ҳам дердим.

Имон йўқ гўшада эҳром қайдадир,
Қалбга таскин қайда, ором қайдадир.
Магар жондан кечгин, нима фойдадир?..
Мен нима ҳам дердим.

Менинг ёзганларим шунчаки ҳавас,
Менга дилим пошшо — шеърларим эмас.
Шоир — сең, десам ҳам қўймасанг, нокас,
Мен нима ҳам дердим.

Отамдан қолмаган бу назми сўлгин,
Мен боғда гул эмас — тоғдаги юлғун.
Қўлингдан келса бор, Навоий бўлгин!..
Мен нима ҳам дердим.